

ארגוני הפשיעה הערביים מאיימים על הדמוקרטיה [?] בלי שב"כ זה לא יעצר

written by משה פוזילוב | 02.12.2025

המשבר הפוקד את החברה הערבית איננו "עוד גל אלימות", אלא קריסה של סדר חברתי שלם. במשך דורות נשמרה היציבות בחברה הערבית באמצעות מבני החמולות, שסיפקו מנגנוני בוררות, בקרה ואיזון פנימי. אך בעשורים האחרונים [?] המודרניזציה, המעבר לערים, חדירת התרבות המערבית והתערבות המדינה במבנים החברתיים פירקו את המערכת הישנה. במקום ששלטון החוק נכנס וייצר מסגרת חלופית, נוצר ריק מערכתי שאליו פרצו כוחות מסוכנים. ארגוני פשיעה חמושים, מאורגנים היטב וחסרי רסן השתלטו על החלל, הפכו לגורם מרתיע וחזק, ובמקומות רבים [?] גם לריבון בפועל. ישראל, מחשש מתיוג קולקטיבי ומתוך תפיסות ליברליות, הגבילה במשך שנים את יכולת כוחות האכיפה להתמודד עם התופעה. חיפושי אמל"ח צומצמו, מעצרים הוגבלו, היועמ"ש קיצץ סמכויות והמשטרה נדרשה לנהוג "ברגישות". כך הפכו יישובים רבים לכר נרחב לעבריינות אלימה, לסחיטה באיומים, לנשק בלתי חוקי ולטרור אזרחי. החברה הערבית עצמה משלמת את המחיר הכבד ביותר: נשים נרצחות משום שהמשטרה לא מסוגלת להיכנס ליישוביהן, צעירים נסחפים אל משפחות הפשע והופכים ל"חיילים" ומשפחות שלמות חיות תחת שלטון אימים יומי. אולם האיום איננו פנימי בלבד, הוא הפך זה מכבר לאיום אסטרטגי על מדינת ישראל כולה.

במקומות רבים, ארגוני הפשיעה אינם רק גורם פלילי אלא שחקן פוליטי של ממש: הם מאיימים על ראשי רשויות, משפיעים על מכרזים, ממנים בעלי תפקידים ומשתלטים על הכלכלה המקומית. עצם היכולת של גורמי פשיעה לקבוע מי ייבחר לתפקיד ציבורי ממוטטת את יסודות הדמוקרטיה.

במקביל לכך, הגבולות בין פשיעה לטרור היטשטשו באופן מסוכן. האמל"ח המוברח מירדן, מעזה ומהגב מזין לא רק כנופיות מקומיות אלא גם תאי טרור. ארגוני פשיעה בדואיים מעבירים נשק לחמאס, כנופיות בצפון מוכרות אמל"ח לפעילי טרור ביהודה ושומרון ורשתות פליליות הופכות לפלטפורמות המסייעות לארגונים עוינים. אין עוד הבחנה אמיתית בין "פשע" ל"איום ביטחוני"; שניהם מחוברים באותה תשתית. מול מציאות כזו המשטרה חסרת אונים [?] לא משום שהיא רעה או לא מקצועית, אלא משום שהיא איננה בנויה להתמודד עם ריבונות-צל חמושה, היררכית ומקושרת לגורמי טרור. דמוקרטיה נשענת על מודיעין מהציבור, אבל בחברה הערבית הציבור חושש לשתף פעולה. המשטרה מגיעה אחרי ביצוע העבירות, בעוד ארגוני הפשיעה פועלים כאילו הם מדינה בתוך מדינה. למשטרה אין את הכלים, המודיעין או הסמכויות לפרק ארגונים מסוג זה.

במצב הזה, רק גוף אחד בישראל מחזיק ביכולת לפרק ארגוני פשיעה חמושים בעלי מבנה חצי-טרוריסטי: שב"כ. במשך שנים סירב השב"כ לעסוק בפשיעה אזרחית מתוך תפיסה שזהו תפקיד המשטרה, אך המציאות השתנתה. עם הנהגה חדשה בשב"כ, ניכר כי יש הבנה שהאיום איננו עוד

"פלילי", אלא ביטחוני-לאומי. ארגוני הפשיעה הערבים פועלים בפועל כארגוני טרור: הם מחזיקים נשק כבד, מפעילים מנגנוני גיוס ומימון, מנהלים הברחות ומפגינים אכזריות כלפי כל מי שמעז לשתף פעולה עם המדינה.

כדי להשיב משילות אמיתית יש צורך בשינוי מבני. על המדינה להקים מודל שיתוף פעולה שבו השב"כ מוביל את איסוף המודיעין, החדירה לרשתות הפשיעה והסיכול המבצעי, והמשטרה מבצעת את המעצרים, את החקירות ואת ההעמדה לדין. מודל כזה יפעל כמו שיתוף הפעולה הקיים בין הימ"מ לשב"כ במאבק בטרור: יחידת הביצוע כפופה מקצועית לגוף שמחזיק בידע, ביכולות ובמודיעין העמוק.

בסופו של דבר, זו האופציה היחידה שעשויה לעצור את הסחף. אם מדינת ישראל רוצה להציל את האזרחים הערבים ואת עצמה ² משלטון מאפיוזי המאיים על הביטחון ועל הדמוקרטיה, עליה להפסיק לפחד מן המציאות ולהתחיל לפעול לפיה. המשילות לא תחזור באמצעות עוד תכנית מניעה או עוד יחידה משטרתית. יש רק שתי אפשרויות: או שהשב"כ ייכנס וייקח את המושכות, או שהדמוקרטיה תיסוג צעד אחר צעד, עד שיתברר שכבר מאוחר מדי.

פורסם במעריב, בתאריך 02 לדצמבר 2025.